

Πηνελόπη

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΕΥΡΕΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ

ΘΥΜΗΣΙΣ

Παραδοτέο Π9

Τεχνικό Εγχειρίδιο για το λογισμικό των αρχαίων ελληνικών Ηροδοτος

Ελληνικά
Σχολεία
στην
Κοινωνία
της
Πληροφορίας

Φορέας
Υλοποίησης

Ε.Α. Ινστιτούτο

Τεχνολογίας

Υπολογιστών

Ανάδοχοι

- Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου
- Ελληνογερμανική Αγωγή
- Παπασωτηρίου Α.Ε.

Φορείς της Ενέργειας

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ
ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Συγχρηματοδότηση:
Ευρωπαϊκή Έπικρατη,
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Δίναν V
& Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης, Δ/νση XVI

ΘΥΜΗΣΙΣ

Παραδοτέο: Π - Τεχνικό Εγχειρίδιο
Συμβατική Ημερομηνία Παράδοσης: Μάρτιος 2001
Ημερομηνία Παράδοσης: Δεκέμβριος 2002
Έκδοση: 1.0

Περίληψη

Στο παραδοτέο αυτό παρουσιάζονται οι τεχνικές προδιαγραφές του λογισμικού του Ηροδοτού. Παρουσιάζονται οι απαιτήσεις σε υλικό και λογισμικό τόσο για τον εξυπηρετητή όσο και για τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου.

Επίσης περιγράφονται οι διαδικασίες εγκατάστασης και απεγκατάστασης και ο τρόπος αντιμετώπισης πιθανών προβλημάτων.

Συντάκτες: Κουλαφέτης Γιάννης, ΙΕΛ
Γρηγόρης Σταϊνχάουερ, ΙΕΛ
Νάντια Οικονόμου, ΙΕΛ

Περιεχόμενα

1. Προδιαγραφές Λογισμικού	5
1.1 Εξυπηρετητής Σχολείου	5
1.1.1 Προδιαγραφές Υλικού.....	5
1.1.2 Προδιαγραφές Λογισμικού.....	5
1.2 Υπολογιστές Σχολικού Εργαστηρίου.....	5
1.2.1 Προδιαγραφές Υλικού.....	5
1.2.2 Προδιαγραφές Λογισμικού.....	6
2. Οδηγίες Εγκατάστασης Λογισμικού Ηροδότου	6
2.1 Εγκατάσταση στον Εξυπηρετητή	7
2.2 Εγκατάσταση στους Υπολογιστές	8
3. Οδηγίες Απεγκατάστασης Λογισμικού Ηροδότου	9
4. Οδηγίες Εγκατάστασης Λογισμικού Εργαλεία Ηροδότου	9
4.1 Τοπική Εγκατάσταση	10
4.2 Δικτυακή Εγκατάσταση	11
5. Οδηγίες Απεγκατάστασης Λογισμικού Εργαλεία Ηροδότου	12
6. Πριν από την πρώτη χρήση του λογισμικού ΗΡΟΔΟΤΟΣ.....	13
7. Μεταβολές που Επιφέρονται στο Σύστημα	13
7.1 Μεταβολές στον Εξυπηρετητή	13
7.2 Μεταβολές στους Υπολογιστές	13
8. Αντιμετώπιση Προβλημάτων	14
9. Έλεγχος Καλής Λειτουργίας του Λογισμικού	14
 Σχήματα & Πίνακες	
Πίνακας 1. Τεχνικές προδιαγραφές υλικού για τον εξυπηρετητή	5
Πίνακας 2. Τεχνικές προδιαγραφές λογισμικού για τον εξυπηρετητή.....	5
Πίνακας 3. Τεχνικές προδιαγραφές υλικού για τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου.....	5
Πίνακας 4. Τεχνικές προδιαγραφές λογισμικού για τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου.....	6

1. Προδιαγραφές Λογισμικού

Το λογισμικό Ηροδοτός ακολουθεί πλήρως τις τεχνικές προδιαγραφές των σχολικών εργαστηρίων της ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ, τόσο για τον τοπικό εξυπηρετητή (server) όσο και για τους υπόλοιπους υπολογιστές (clients).

1.1 Εξυπηρετητής Σχολείου

1.1.1 Προδιαγραφές Υλικού

Οι απαιτήσεις του Ηροδοτού σε υλικό αναφορικά με τον εξυπηρετητή περιγράφονται στον παρακάτω πίνακα:

Χαρακτηριστικό	Προδιαγραφή
Επεξεργαστής	Pentium 233MHz
Μνήμη	128 MB RAM
Σκληρός δίσκος (Hard disk)	Τουλάχιστον 100 MB ελεύθερα
Οπτικός δίσκος (CD-ROM)	Οποιασδήποτε ταχύτητα

Πίνακας 1. Τεχνικές προδιαγραφές υλικού για τον εξυπηρετητή

1.1.2 Προδιαγραφές Λογισμικού

Οι απαιτήσεις του Ηροδοτού σε λογισμικό αναφορικά με τον εξυπηρετητή περιγράφονται στον παρακάτω πίνακα:

Χαρακτηριστικό	Προδιαγραφή
Λειτουργικό σύστημα	MS Windows NT

Πίνακας 2. Τεχνικές προδιαγραφές λογισμικού για τον εξυπηρετητή

1.2 Υπολογιστές Σχολικού Εργαστηρίου

1.2.1 Προδιαγραφές Υλικού

Οι απαιτήσεις του Ηροδοτού σε υλικό αναφορικά με τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου περιγράφονται στον παρακάτω πίνακα:

Χαρακτηριστικό	Προδιαγραφή
Επεξεργαστής	Pentium II 333MHz
Μνήμη	64 MB RAM
Σκληρός δίσκος (Hard disk)	Τουλάχιστον 800 MB ελεύθερα
Οπτικός δίσκος (CD-ROM)	Οποιασδήποτε ταχύτητας
Κάρτα οθόνης	Τουλάχιστον 2MB RAM
Οθόνη (Monitor)	Ανάλυση τουλάχιστον 1024×768 με 16 bit βάθος χρώματος.
Κάρτα ήχου (Audio card)	Μέγεθος γραμματοσειράς μικρό (small fonts)
Ηχεία στέρεο (Speakers)	Συμβατή με Windows
Ποντίκι	Οποιασδήποτε
	Συμβατό με Windows

Πίνακας 3. Τεχνικές προδιαγραφές υλικού για τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου

1.2.2 Προδιαγραφές Λογισμικού

Οι απαιτήσεις του Ηροδοτού σε λογισμικό αναφορικά με τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου περιγράφονται στον παρακάτω πίνακα:

Χαρακτηριστικό	Προδιαγραφή
Λειτουργικό σύστημα	Windows 98
Λογισμικό Βάσεων	Microsoft Access 97
Γλώσσα	Υποστήριξη Ελληνικών
Επεξεργαστής Κειμένου	Microsoft Word 97
Άλλα	Microsoft Internet Explorer 4.0 (ή νεότερο)

Πίνακας 4. Τεχνικές προδιαγραφές λογισμικού για τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου

2. Οδηγίες Εγκατάστασης Λογισμικού Ηροδότου

Ο Ηροδοτος έχει υλοποιηθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να μην απαιτείται η ύπαρξη του οπτικού δίσκου του λογισμικού μετά την εγκατάσταση, ούτε στον εξυπηρετητή ούτε στους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου.

Για την απλοποίηση και αυτοματοποίηση της διαδικασίας εγκατάστασης, έχει αναπτυχθεί ειδικό λογισμικό. Οι βασικές αρχές που ακολουθήθηκαν κατά την σχεδίαση του λογισμικού αυτού είναι:

Ευκολία:

Δίδεται στον χρήστη η δυνατότητα να εγκαταστήσει επιτυχώς το λογισμικό του Ηροδοτού χωρίς να απαιτείται από μέρους του καμιά διαίτερη επέμβαση, αποδεχόμενος απλά τις προτεινόμενες από το πρόγραμμα επιλογές.

Συμμόρφωση με Οδηγίες της Microsoft:

Οι συστάσεις της Microsoft που σχετίζονται με την εγκατάσταση / απεγκατάσταση λογισμικού και τις επιφέρομενες μεταβολές στο σύστημα ελήφθησαν υπόψη.

Επιλογή Κατάλληλων Εργαλείων:

Το λογισμικό εγκατάστασης/απεγκατάστασης αναπτύχθηκε με την βοήθεια κοινά αποδεκτών και καθιερωμένων εργαλείων. Τα εργαλεία αυτά αφενός εγγυώνται την ελαχιστοποίηση πιθανών προβλημάτων και αφετέρου προσφέρουν στον χρήστη μια γνώριμη «αίσθηση» και εργονομία. Επιπρόσθετα, μπορούν να εγγυηθούν την ελεγχόμενη εγκατάσταση εργαλείων (ανεπτυγμένων από τρίτους) για την αποφυγή προβλημάτων σχετιζόμενων με την έκδοση των εργαλείων κλπ.

Το βασικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για την ανάπτυξη του λογισμικού εγκατάστασης και απεγκατάστασης είναι το ευρέως διαδεδομένο και χρησιμοποιούμενο εξειδικευμένο πακέτο

INSTALLSHIELD.

Το λογισμικό εγκατάστασης προσφέρει τρεις επιλογές:

Εγκατάσταση σε εξυπηρετητή:

Η επιλογή αυτή αφορά στην εγκατάσταση του λογισμικού του Ηροδοτού σε δικτυακό περιβάλλον, όπως εκείνο του σχολικού εργαστηρίου. Αναλαμβάνει το σκέλος του εξυπηρετητή και περιγράφεται στην αντίστοιχη παράγραφο (§Εγκατάσταση στον Εξυπηρετητή). Η κύρια λειτουργία που επιτελεί είναι η αντιγραφή του αρχείου της βάσης δεδομένων και των αρχείων πολυμέσων σε κατάλληλους υποκαταλόγους του εξυπηρετητή.

Εγκατάσταση σε σταθμό εργασίας:

Η επιλογή αυτή επίσης αφορά στην εγκατάσταση του λογισμικού του Ηροδοτού σε δικτυακό περιβάλλον όπως εκείνο του σχολικού εργαστηρίου. Αναλαμβάνει το σκέλος του υπολογιστή του σχολικού εργαστηρίου και περιγράφεται στην αντίστοιχη παράγραφο (§Εγκατάσταση στους Υπολογιστές). Η κύρια λειτουργία που επιτελεί είναι η αντιγραφή των απαραίτητων εκτελέσιμων αρχείων και αρχείων υποστήριξης (DLLs) του λογισμικού του Ηροδοτού καθώς και η κατάλληλη διαμόρφωση του συστήματος.

Πλήρης εγκατάσταση του προγράμματος:

Η επιλογή αφορά στην χρήση του λογισμικού του Ηροδοτού σε έναν αυτόνομο υπολογιστή. Η επιλογή αυτή είναι και η κατάλληλη για την χρήση στο σπίτι και δεν απαιτεί την ύπαρξη δικτύου, αφού όλα τα απαραίτητα αρχεία μεταφέρονται τοπικά στον δίσκο.

Επειδή η πλήρης εγκατάσταση του προγράμματος, αποτελείται από βήματα που περιγράφονται στους άλλους δύο τύπους εγκατάστασης, δεν θα περιγραφεί αναλυτικά.

2.1 Εγκατάσταση στον Εξυπηρετητή

Πριν από την εκκίνηση της διαδικασίας εγκατάστασης του λογισμικού του Ηροδοτού στον εξυπηρετητή, βεβαιωθείτε ότι έχετε λάβει μέριμνα για τα εξής:

Δικαιώματα Πρόσβασης:

Το λογισμικό εγκατάστασης θα επιχειρήσει να δημιουργήσει έναν υποκατάλογο στον εξυπηρετητή, όπου θα φιλοξενηθούν όλα τα απαραίτητα αρχεία: το αρχείο βάσης δεδομένων και όλα τα αρχεία πολυμέσων. Ο υποκατάλογος αυτός θα πρέπει να είναι προσβάσιμος τόσο για εγγραφή όσο και για ανάγνωση από όλους τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου, όπου πρόκειται να εγκατασταθεί ο Ηροδοτος. Για την ορθή λειτουργία του προγράμματος, θα πρέπει ο λογαριασμός μέσα από τον οποίο γίνεται εγκατάσταση στον εξυπηρετητή να έχει τα απαραίτητα για την όλη διαδικασία δικαιώματα.

Για την εγκατάσταση του λογισμικού του Ηροδοτού στον εξυπηρετητή απαιτούνται τα ακόλουθα βήματα:

Τοποθετήστε τον οπτικό δίσκο του προγράμματος στον αντίστοιχο οδηγό (στο εξής θα αναφέρεται ως <SrcDrv:>).

Εκτελέστε το πρόγραμμα setup.exe, που βρίσκεται στον βασικό κατάλογο του οπτικού δίσκου.

Εμφανίζονται εισαγωγικές οθόνες με πληροφορίες για το λογισμικό και γενικές οδηγίες. Προχωρήστε πιέζοντας το αντίστοιχο εικονίδιο στην οθόνη.

Εμφανίζονται τρεις επιλογές για εγκατάσταση:

(α) Εγκατάσταση σε εξυπηρετητή

- (β) Εγκατάσταση σε σταθμό εργασίας
- (γ) Πλήρης εγκατάσταση του προγράμματος

Επιλέξτε την επιλογή (α).

Εμφανίζεται ένα πλαίσιο διαλόγου για την επιλογή του υποκαταλόγου – προορισμού για τα αρχεία που θα αντιγραφούν στον εξυπηρετητή. Ο προεπιλεγμένος υποκατάλογος είναι της μορφής:

<DstDrv:>\Program Files\ILSP\HERODOT2, αλλά μπορείτε να τον μεταβάλετε κατά βούληση. (Ο υποκατάλογος εγκατάστασης θα πρέπει να μην περιλαμβάνει ελληνικούς χαρακτήρες).

Το λογισμικό εγκατάστασης προχωρά στην αντιγραφή των απαραίτητων αρχείων προσφέροντας στον χρήστη πληροφορίες για την εξέλιξη της διαδικασίας.

Με την ολοκλήρωση της μεταφοράς των αρχείων, μια κατάλληλη οθόνη εμφανίζεται με συνολικές πληροφορίες για την εγκατάσταση. Με το κλείσιμο αυτής της οθόνης, τερματίζεται το πρόγραμμα εγκατάστασης.

Βεβαιωθείτε ότι ο υποκατάλογος όπου εγκαταστάθηκαν το αρχείο της βάσης και τα αρχεία πολυμέσων στον εξυπηρετητή είναι **προσβάσιμος από όλους τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου** όπου πρόκειται να εγκατασταθεί ο Ηροδοτος. Επιπρόσθετα, θα πρέπει οι χρήστες να έχουν **δικαιώματα** τόσο ανάγνωσης όσο και εγγραφής στον κατάλογο αυτό.

Απαντήστε θετικά σε τυχόν αίτημα επανεκκίνησης του υπολογιστή.

Η εγκατάσταση των αρχείων του εξυπηρετητή έχει πλέον ολοκληρωθεί.

Παρατήρηση:

Για την ορθή λειτουργία του λογισμικού του ΗΡΟΔΟΤΟΥ είναι απαραίτητο οι χρήστες των υπολογιστών του σχολικού εργαστηρίου να έχουν δικαιώματα ανάγνωσης και εγγραφής στον αντίστοιχο κατάλογο του εξυπηρετητή. Το γεγονός αυτό εγείρει θέματα ασφάλειας τόσο των δεδομένων της βάσης που εγκαθίστανται όσο και αυτών που καταχωρούνται από τους χρήστες. Συστήνεται εμφατικά στους διαχειριστές του δικτύου (administrators) η λήψη κατάλληλων μέτρων για την προστασία των δεδομένων αυτών. Ένα κατάλληλο μέτρο που μπορεί να ληφθεί προς την κατεύθυνση αυτή είναι η συστηματική (π.χ. σε εβδομαδιαία βάση) λήψη εφεδρικού αντιγράφου (backup) όλου του υποκαταλόγου όπου εγκαταστάθηκε το λογισμικό του ΗΡΟΔΟΤΟΥ στον εξυπηρετητή και η φύλαξη του σε προστατευμένο υποκατάλογο με περιορισμένα δικαιώματα πρόσβασης. Η διαδικασία αυτή μπορεί να αυτοματοποιηθεί πλήρως με κατάλληλα εργαλεία του περιβάλλοντος των Windows NT.

Αν στους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου είναι εγκατεστημένη η έκδοση 2000 του Microsoft Office Professional, τότε αντικαταστήστε το αρχείο Herodot.mdb που βρίσκεται στον κατάλογο εγκατάστασης, με αυτό που θα βρείτε στον υποκατάλογο 2000.

2.2 Εγκατάσταση στους Υπολογιστές

Για την εγκατάσταση του λογισμικού του ΗΡΟΔΟΤΟΥ σε έναν υπολογιστή του σχολικού εργαστηρίου απαιτούνται τα παρακάτω βήματα:

1. Τοποθετήστε τον οπτικό δίσκο του προγράμματος στον αντίστοιχο οδηγό (στο εξής θα αναφέρεται ως <SrcDrv:>).
2. Εκτελέστε το πρόγραμμα setup.exe, που βρίσκεται στον βασικό κατάλογο του οπτικού δίσκου.
3. Εμφανίζονται εισαγωγικές οθόνες με πληροφορίες για το λογισμικό και γενικές οδηγίες. Προχωρήστε πιέζοντας το αντίστοιχο εικονίδιο στην οθόνη.
4. Εμφανίζονται τρεις επιλογές για εγκατάσταση:

(α) Εγκατάσταση σε εξυπηρετητή

- (β) Εγκατάσταση σε σταθμό εργασίας
γ) Πλήρης εγκατάσταση του προγράμματος

Επιλέξτε την επιλογή (β).

5. Εμφανίζεται ένα πλαίσιο διαλόγου για την επιλογή του υποκαταλόγου–προορισμού για τα αρχεία που θα αντιγραφούν στον υπολογιστή. Ο προεπιλεγμένος υποκατάλογος είναι της μορφής:
 <DstDrv:>\Program Files\ILSP\HERODOT2, αλλά μπορείτε να τον μεταβάλετε κατά βιούληση. (Ο υποκατάλογος εγκατάστασης θα πρέπει να μην περιλαμβάνει ελληνικούς χαρακτήρες).
6. Το λογισμικό εγκατάστασης προχωρά στην αντιγραφή των απαραίτητων αρχείων προσφέροντας στον χρήστη πληροφορίες για την εξέλιξη της διαδικασίας.
7. Με την ολοκλήρωση της μεταφοράς των αρχείων, το πρόγραμμα εγκατάστασης ζητά από τον χρήστη πληροφορίες σχετικά με την θέση του αρχείου της βάσης δεδομένων στον εξυπηρετητή. Εδώ θα πρέπει να δοθεί η πλήρης διαδρομή (path) προς τον αντίστοιχο κατάλογο. Αυτό μπορεί να γίνει είτε με την πλήρη μορφή, π.χ.:
 \\myserver\HERODOT2
 είτε μέσω ενός απεικονισμένου δικτυακού οδηγού (mapped network drive):
 g:\HERODOTUS
8. Μόλις ολοκληρωθεί με επιτυχία το παραπάνω βήμα, μια κατάλληλη οθόνη εμφανίζεται με συνολικές πληροφορίες για την εγκατάσταση. Με το κλείσιμο αυτής της οθόνης, τερματίζεται το πρόγραμμα εγκατάστασης.
9. Απαντήστε θετικά σε τυχόν αίτημα επανεκκίνησης του υπολογιστή.

Μετά από αυτά τα βήματα, το λογισμικό του ΗΡΟΔΟΤΟΥ είναι πλέον έτοιμο προς χρήση.

3. Οδηγίες Απεγκατάστασης Λογισμικού Ηροδότου

Η απεγκατάσταση του λογισμικού του ΗΡΟΔΟΤΟΥ είναι μια απλούστατη διαδικασία τόσο για τον εξυπηρετητή όσο και για τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου. Συνίσταται στην εκτέλεση του εργαλείου **Add/Remove Programs** των Windows από τον Πίνακα Ελέγχου του συστήματος (control panel).

Καθώς τα βήματα είναι στην πλειοψηφία τους κοινά για τον εξυπηρετητή και για τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου, θα παρουσιαστούν μια φορά.

Η απεγκατάσταση του λογισμικού του ΗΡΟΔΟΤΟΥ συνίσταται στα παρακάτω βήματα:

Από τον κατάλογο επιλογών των Windows (start menu) διαλέξτε την επιλογή **Settings** και στον υποκατάλογο επιλογών το αντικείμενο **Control Panel**.

Στον πίνακα ελέγχου που εμφανίζεται, επιλέξτε το αντικείμενο **Add/Remove Programs**.

Εμφανίζεται ένας κατάλογος με τα εγκατεστημένα προγράμματα. Εκεί, επιλέξτε το αντικείμενο **Θύμησις-Ηρόδοτος** και πιέστε το εικονίδιο **Remove**.

Εμφανίζεται ένα πλαίσιο διαλόγου για την επιβεβαίωση της επιλογής απεγκατάστασης του λογισμικού του ΗΡΟΔΟΤΟΥ από το σύστημα. Επιβεβαιώστε πιέζοντας το εικονίδιο **Ναι**.

Αυτόματα εκκινείται η διαδικασία απεγκατάστασης ενώ εμφανίζονται κατάλληλα μηνύματα για την εξέλιξη της διαδικασίας.

Όταν τερματιστεί η απεγκατάσταση, εμφανίζεται ένα αντίστοιχο μήνυμα. Το λογισμικό έχει πλέον απεγκατασταθεί.

Παρατήρηση:

Είναι πιθανό κατά την διάρκεια της απεγκατάστασης να εμφανιστεί κάποιο μήνυμα που ειδοποιεί ότι η απεγκατάσταση κάποιων αντικειμένων είναι αδύνατη. Το μήνυμα αυτό είναι απόλυτα αναμενόμενο και οφείλεται σε νέα αντικείμενα (π.χ. αρχεία) που πιθανώς έχουν προστεθεί από τους χρήστες στους υποκαταλόγους όπου εγκαταστάθηκε το πρόγραμμα. Καθώς τα αντικείμενα αυτά δεν ήταν παρόντα κατά την εγκατάσταση, το λογισμικό απεγκατάστασης δεν τα διαγράφει για λόγους ασφαλείας. Τα αντικείμενα θα αυτά πρέπει να διαγραφούν με το χέρι.

Εάν κάποια αντικείμενα δεν έχουν αφαιρεθεί κατά την απεγκατάσταση του λογισμικού (βλέπε Παρατήρηση), θα πρέπει να διαγραφούν με το χέρι. Για το σκοπό αυτό αρκεί να διαγραφεί ο υποκατάλογος όπου είχε εγκατασταθεί το λογισμικό του ΗΡΟΔΟΤΟΥ.

Τόσο για τον εξυπηρετητή όσο και για τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου, ο προεπιλεγμένος κατάλογος είναι ο:

<DstDrv:>\Program Files\ILSP\Herodot2

Αν έχει χρησιμοποιηθεί διαφορετικός κατάλογος, θα πρέπει να διαγραφεί εκείνος.

4. Οδηγίες Εγκατάστασης Λογισμικού Εργαλεία Ηροδότου

Για να ενεργοποιηθεί η δυνατότητα χρήσης και διαχείρισης της βιβλιοθήκης πολυμεσικού υλικού του χρήστη, για το λογισμικό ΗΡΟΔΟΤΟΣ, πρέπει να εγκατασταθεί επίσης, το λογισμικό ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΗΡΟΔΟΤΟΥ.

Το βασικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για την ανάπτυξη του λογισμικού εγκατάστασης και απεγκατάστασης είναι το ευρέως διαδεδομένο και χρησιμοποιούμενο εξειδικευμένο πακέτο **INSTALLSHIELD**.

Το λογισμικό εγκατάστασης προσφέρει δύο επιλογές:

Δικτυακή Εγκατάσταση:

Η επιλογή αυτή αφορά στην εγκατάσταση του λογισμικού των ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΗΡΟΔΟΤΟΥ σε δικτυακό περιβάλλον, όπως εκείνο του σχολικού εργαστηρίου. Αναλαμβάνει το σκέλος του υπολογιστή του σχολικού εργαστηρίου και περιγράφεται στην αντίστοιχη παράγραφο (§*Δικτυακή Εγκατάσταση*). Η κύρια λειτουργία που επιτελεί είναι η αντιγραφή των απαραίτητων εκτελέσιμων αρχείων και αρχείων υποστήριξης (DLLs) του λογισμικού των ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΗΡΟΔΟΤΟΥ, καθώς και η κατάλληλη διαμόρφωση του συστήματος.

Τοπική Εγκατάσταση:

Η επιλογή αυτή αφορά στην εγκατάσταση του λογισμικού των ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΗΡΟΔΟΤΟΥ σε έναν αυτόνομο υπολογιστή ή στον εξυπηρετητή του σχολικού εργαστηρίου. Περιγράφεται στην αντίστοιχη παράγραφο (§*Τοπική Εγκατάσταση*). Η κύρια λειτουργία που επιτελεί είναι η αντιγραφή των αρχείων της βάσης δεδομένων και των αρχείων πολυμέσων σε κατάλληλους υποκαταλόγους του τοπικού υπολογιστή. Παράλληλα αντιγράφονται και τα εκτελέσιμα αρχεία του λογισμικού.

4.1 Τοπική Εγκατάσταση

Πριν από την εκκίνηση της διαδικασίας εγκατάστασης του λογισμικού των ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΗΡΟΔΟΤΟΥ σε εξυπηρετητή βεβαιωθείτε ότι έχετε λάβει μέριμνα για τα εξής:

Δικαιώματα Πρόσβασης:

Το λογισμικό εγκατάστασης θα επιχειρήσει να δημιουργήσει έναν υποκατάλογο στον εξυπηρετητή, όπου θα φιλοξενηθούν όλα τα απαραίτητα αρχεία: το αρχείο βάσης δεδομένων και όλα τα αρχεία πολυμέσων. Ο υποκατάλογος αυτός, (και οι υποκατάλογοι του), θα πρέπει να είναι προσβάσιμος τόσο για εγγραφή όσο και για ανάγνωση από όλους τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου, όπου πρόκειται να εγκατασταθεί τα ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΗΡΟΔΟΤΟΣ. Για την ορθή λειτουργία του προγράμματος θα πρέπει ο λογαριασμός μέσα από τον οποίο γίνεται εγκατάσταση στον εξυπηρετητή να έχει τα απαραίτητα για την όλη διαδικασία δικαιώματα.

Για την εγκατάσταση του λογισμικού των ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΗΡΟΔΟΤΟΥ στον εξυπηρετητή απαιτούνται τα ακόλουθα βήματα:

Τοποθετήστε τον οπτικό δίσκο του προγράμματος στον αντίστοιχο οδηγό (στο εξής θα αναφέρεται ως <SrcDrv:>).

Εκτελέστε το πρόγραμμα setup.exe, που βρίσκεται στον υποκατάλογο Multimedia του οπτικού δίσκου.

Εμφανίζονται εισαγωγικές οθόνες με πληροφορίες για το λογισμικό και γενικές οδηγίες. Προχωρήστε πιέζοντας το αντίστοιχο εικονίδιο στην οθόνη.

Εμφανίζονται δύο επιλογές για εγκατάσταση:

(α) Δικτυακή Εγκατάσταση

(β) Τοπική Εγκατάσταση

Επιλέξτε την επιλογή (β).

Εμφανίζεται ένα πλαίσιο διαλόγου για την επιλογή του υποκαταλόγου – προορισμού για τα αρχεία που θα αντιγραφούν στον εξυπηρετητή. Ο προεπιλεγμένος υποκατάλογος είναι της μορφής:

<DstDrv:>\Program Files\ILSP\HERODOT2, αλλά μπορείτε να τον μεταβάλετε κατά βούληση.

Το λογισμικό εγκατάστασης προχωρά στην αντιγραφή των απαραίτητων αρχείων προσφέροντας στο χρήστη πληροφορίες για την εξέλιξη της διαδικασίας.

Με την ολοκλήρωση της μεταφοράς των αρχείων, μια κατάλληλη οθόνη εμφανίζεται με συνολικές πληροφορίες για την εγκατάσταση. Με το κλείσιμο αυτής της οθόνης, τερματίζεται το πρόγραμμα εγκατάστασης.

Βεβαιωθείτε ότι ο υποκατάλογος όπου εγκαταστάθηκαν το αρχείο της βάσης και τα αρχεία πολυμέσων στον εξυπηρετητή είναι **προσβάσιμος** από όλους τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου όπου πρόκειται να εγκατασταθούν τα ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΗΡΟΔΟΤΟΥ. Επιπρόσθετα, θα πρέπει οι χρήστες να έχουν **δικαιώματα** τόσο ανάγνωσης όσο και εγγραφής στον κατάλογο αυτό. Συνιστάται η πρόσβαση στον υποκατάλογο αυτό να γίνεται από τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου, με χρήση της αντιστοίχησης δίσκου δικτύου, με καθορισμένο όνομα Απαντήστε θετικά σε τυχόν αίτημα επανεκκίνησης του υπολογιστή.

Η εγκατάσταση των αρχείων του εξυπηρετητή έχει πλέον ολοκληρωθεί.

 Παρατήρηση:	<p>Για την ορθή λειτουργία του λογισμικού ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΗΡΟΔΟΤΟΥ είναι απαραίτητο οι χρήστες των υπολογιστών του σχολικού εργαστηρίου να έχουν δικαιώματα ανάγνωσης και εγγραφής στον αντίστοιχο κατάλογο του εξυπηρετητή. Το γεγονός αυτό εγείρει θέματα ασφάλειας τόσο των δεδομένων της βάσης που εγκαθίστανται όσο και αυτών που καταχωρούνται από τους χρήστες. Συστήνεται εμφατικά στους διαχειριστές του δικτύου (administrators) η λήψη κατάλληλων μέτρων για την προστασία των δεδομένων αυτών. Ένα κατάλληλο μέτρο που μπορεί να ληφθεί προς την κατεύθυνση αυτή είναι η συστηματική (π.χ. σε εβδομαδιαία βάση) λήψη εφεδρικού αντιγράφου (backup) όλου του υποκαταλόγου όπου εγκαταστάθηκε το λογισμικό ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΗΡΟΔΟΤΟΥ στον εξυπηρετητή και η φύλαξή του σε προστατευμένο υποκατάλογο με περιορισμένα δικαιώματα πρόσβασης. Η διαδικασία αυτή μπορεί να αυτοματοποιηθεί πλήρως με κατάλληλα εργαλεία του περιβάλλοντος των Windows NT.</p>
--	---

4.2 Δικτυακή Εγκατάσταση

Για την εγκατάσταση του λογισμικού των ΕΡΓΑΛΕΩΝ ΗΡΟΔΟΤΟΥ σε έναν υπολογιστή του σχολικού εργαστηρίου απαιτούνται τα παρακάτω βήματα:

- Τοποθετήστε τον οπτικό δίσκο του προγράμματος στον αντίστοιχο οδηγό (στο εξής θα αναφέρεται ως **<SrcDrv:>**).
- Εκτελέστε το πρόγραμμα setup.exe, που βρίσκεται στον υποκατάλογο Multimedia του οπτικού δίσκου.
- Εμφανίζονται εισαγωγικές οθόνες με πληροφορίες για το λογισμικό και γενικές οδηγίες. Προχωρήστε πιέζοντας το αντίστοιχο εικονίδιο στην οθόνη.
- Εμφανίζονται δύο επιλογές για εγκατάσταση:

(α) Δικτυακή Εγκατάσταση

(β) Τοπική Εγκατάσταση

Επιλέξτε την επιλογή (α).

- Εμφανίζεται ένα πλαίσιο διαλόγου για την επιλογή του υποκαταλόγου –προορισμού για τα αρχεία που θα αντιγραφούν στον υπολογιστή. Ο προεπιλεγμένος υποκατάλογος είναι της μορφής:
<DstDrv:>\Program Files\ILSP\HERODOT2, αλλά μπορείτε να τον μεταβάλετε κατά βούληση.
- Εμφανίζεται ένα δεύτερο πλαίσιο διαλόγου για την επιλογή του υποκαταλόγου του εξυπηρετητή, όπου βρίσκεται το αρχείο της βάσης της πολυμεσικής βιβλιοθήκης. Ο προεπιλεγμένος υποκατάλογος είναι της μορφής:
<DstDrv:>\Program Files\ILSP\HERODOT2, αλλά **ΠΡΕΠΕΙ** να τον μεταβάλετε στη σωστή θέση, για παράδειγμα **g:\HERODOT2\bases** (με χρήση ενός απεικονισμένου

δικτυακού οδηγού (mapped network drive))

3. Το λογισμικό εγκατάστασης προχωρά στην αντιγραφή των απαραίτητων αρχείων προσφέροντας στον χρήστη πληροφορίες για την εξέλιξη της διαδικασίας.
4. Μόλις ολοκληρωθεί με επιτυχία το παραπάνω βήμα, μια κατάλληλη οθόνη εμφανίζεται με συνολικές πληροφορίες για την εγκατάσταση. Με το κλείσιμο αυτής της οθόνης, τερματίζεται το πρόγραμμα εγκατάστασης.
5. Απαντήστε θετικά σε τυχόν αίτημα επανεκκίνησης του υπολογιστή.

Μετά από αυτά τα βήματα, το λογισμικό των ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΗΡΟΔΟΤΟΥ είναι πλέον έτοιμο προς χρήση.

5. Οδηγίες Απεγκατάστασης Λογισμικού Εργαλεία Ηροδότου

Η απεγκατάσταση του λογισμικού ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΗΡΟΔΟΤΟΥ είναι μια απλούστατη διαδικασία τόσο για τον εξυπηρετητή όσο και για τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου. Συνίσταται στην εκτέλεση του εργαλείου **Add/Remove Programs** των Windows από τον Πίνακα Ελέγχου του συστήματος (control panel).

Καθώς τα βήματα είναι στην πλειοψηφία τους κοινά για τον εξυπηρετητή και για τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου, θα παρουσιαστούν μια φορά.

Η απεγκατάσταση του λογισμικού ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΗΡΟΔΟΤΟΥ συνίσταται στα παρακάτω βήματα:

Από τον κατάλογο επιλογών των Windows (start menu), διαλέξτε την επιλογή **Settings** και στον υποκατάλογο επιλογών το αντικείμενο **Control Panel**.

Στον πίνακα ελέγχου που εμφανίζεται, επιλέξτε το αντικείμενο **Add/Remove Programs**.

Εμφανίζεται ένας κατάλογος με τα εγκατεστημένα προγράμματα. Εκεί, επιλέξτε το αντικείμενο **Εργαλεία Ηροδότου** και ενεργοποιείστε το εικονίδιο **Remove**.

Εμφανίζεται ένα πλαίσιο διαλόγου για την επιβεβαίωση της επιλογής απεγκατάστασης του λογισμικού ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΗΡΟΔΟΤΟΥ από το σύστημα. Επιβεβαιώστε πιέζοντας το εικονίδιο **Ναι**.

Αυτόματα εκκινείται η διαδικασία απεγκατάστασης, ενώ εμφανίζονται κατάλληλα μηνύματα για την εξέλιξη της διαδικασίας.

Όταν τερματιστεί η απεγκατάσταση, εμφανίζεται ένα αντίστοιχο μήνυμα. Το λογισμικό έχει πλέον απεγκατασταθεί.

	Παρατήρηση:
<p>Είναι πιθανό κατά την διάρκεια της απεγκατάστασης να εμφανιστεί κάποιο μήνυμα που ειδοποιεί ότι η απεγκατάσταση κάποιων αντικειμένων είναι αδύνατη. Το μήνυμα αυτό είναι απόλυτα αναμενόμενο και οφείλεται σε νέα αντικείμενα (π.χ. αρχεία) που πιθανώς έχουν προστεθεί από τους χρήστες στους υποκαταλόγους όπου εγκαταστάθηκε το πρόγραμμα. Καθώς τα αντικείμενα αυτά δεν ήταν παρόντα κατά την εγκατάσταση, το λογισμικό απεγκατάστασης δεν τα διαγράφει για λόγους ασφαλείας. Τα αντικείμενα θα αυτά πρέπει να διαγραφούν με το χέρι.</p>	

Εάν κάποια αντικείμενα δεν έχουν αφαιρεθεί κατά την απεγκατάσταση του λογισμικού (βλέπε Παρατήρηση), θα πρέπει να διαγραφούν με το χέρι. Για το σκοπό αυτό αρκεί να διαγραφεί ο υποκατάλογος όπου είχε εγκατασταθεί το λογισμικό του ΗΡΟΔΟΤΟΥ.

Τόσο για τον εξυπηρετητή όσο και για τους υπολογιστές του σχολικού εργαστηρίου, ο προεπιλεγμένος κατάλογος είναι ο:

<DstDrv:>\Program Files\ILSP\Herodot2

Αν έχει χρησιμοποιηθεί διαφορετικός κατάλογος, θα πρέπει να διαγραφεί εκείνος.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στον ίδιο προεπιλεγμένο κατάλογο, εγκαθίσταται εξ ορισμού και το λογισμικό Ηροδοτος. Για να το απεγκαταστήσετε, συμβουλευτείτε τις οδηγίες αντίστοιχες απεγκατάστασης. Μην διαγράψετε τα αρχεία αυτά μόνοι σας.

6. Πριν από την πρώτη χρήση του λογισμικού ΗΡΟΔΟΤΟΣ

Για να μπορέσουμε να χρησιμοποιήσουμε το λογισμικό Ηροδοτος, πρέπει πρώτα να αρχικοποιήσουμε την βάση δεδομένων του προγράμματος, εισάγοντας τον κωδικό του διαχειριστή της βάσης (μυστική λέξη) και έναν τουλάχιστον χρήστη (μαθητή). Αυτό γίνεται με την επιλογή του shortcut (Start Menu->Programs->ILSP->Θύμησις ->Ηρόδοτος ->Διαχείριση Χρηστών). Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μετά από την ολοκληρωμένη «Εγκατάσταση σε σταθμό εργασίας» η «Πλήρη Εγκατάσταση του προγράμματος». Όταν ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία, μπορεί κανείς, με την επιλογή του shortcut (Start Menu->Programs->ILSP->Θύμησις ->Ηρόδοτος ->Ηρόδοτος) να πλοηγηθεί στο βασικό πρόγραμμα του λογισμικού, αφού εισάγει έναν έγκυρο αριθμό και μυστική λέξη.

7. Μεταβολές που Επιφέρονται στο Σύστημα

7.1 Μεταβολές στον Εξυπηρετητή

Στην περίπτωση του εξυπηρετητή, καμία μεταβολή δεν επιφέρεται, πέρα από την αντιγραφή των σχετικών αρχείων της βάσης των ασκήσεων ΗΡΟΔΟΤΟΥ, της βάσης της πολυμεσικής βιβλιοθήκης και των αρχείων πολυμέσων.

Μετά από την εγκατάσταση του λογισμικού του Ηροδοτού, τα παρακάτω αρχεία έχουν μεταφερθεί στον υποκατάλογο - προορισμού που επιλέχθηκε, έστω **<DstPath>**:

Αρχεία βάσης δεδομένων.

<DstPath>\herodot.mdb

<DstPath>\herodot.mdw

Μετά από την εγκατάσταση του λογισμικού ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΗΡΟΔΟΤΟΥ, τα παρακάτω αρχεία έχουν μεταφερθεί στον υποκατάλογο - προορισμού που επιλέχθηκε, έστω **<DstPath>**:

Αρχείο βάσης δεδομένων.

<DstPath>\Bases\ILSP_Penelop.mdb

Αρχεία πολυμέσων

Στον υποκατάλογο **<DstPath>\bases\Files** τοποθετούνται τα περιεχόμενα της βάσης του πολυμεσικού υλικού.

Εκτελέσιμα αρχεία χειρισμού της βάσης δεδομένων.

<DstPath>\GALLERY.EXE

<DstPath>\Introduction.EXE

<DstPath>\Parallels.EXE

7.2 Μεταβολές στους Υπολογιστές

Στην περίπτωση των υπολογιστών του σχολικού εργαστηρίου επιφέρονται οι παρακάτω μεταβολές:

Εγκατάσταση κατάλληλων ψευδώνυμων στο εργαλείο **ODBC Data Sources (32bit)** στην κατηγορία **System DSN** του πίνακα ελέγχου του συστήματος (control panel), με τα ονόματα: **HerodotTBK2 και Penelope_ODBC**

Η εγγραφές αυτές διαγράφονται αυτόματα από τα προγράμματα απεγκατάστασης.

8. Αντιμετώπιση Προβλημάτων

Κατά την διάρκεια των δοκιμών και του ελέγχου του λογισμικού εγκατάστασης / απεγκατάστασης, δεν παρουσιάστηκαν προβλήματα. Παρόλα αυτά, μερικές γενικές αρχές που πρέπει να ακολουθούνται είναι οι παρακάτω:

Μερική Εγκατάσταση / Επανεγκατάσταση:

Όταν, για κάποιο λόγο, διακοπεί η διαδικασία εγκατάστασης πριν από την ολοκλήρωσή της ή όταν είναι επιθυμητή η επανεγκατάσταση του λογισμικού πάνω από μια προϋπάρχουσα έκδοση, συνιστάται έντονα η απεγκατάσταση του λογισμικού πριν από οποιαδήποτε άλλη ενέργεια. Αυτό εξασφαλίζει ότι θα αποφευχθούν προβλήματα που πιθανώς προκληθούν από την αντικατάσταση ήδη εγκαταστημένων εργαλείων του συστήματος.

Στην συνέχεια, αναφέρονται κάποια προβλήματα που μπορεί να προκύψουν κατά τη λειτουργία του λογισμικού του Ηροδοτού:

Αδυναμία Εκτέλεσης του Προγράμματος

Πιθανή αιτία προβλημάτων στην περίπτωση της δικτυακής εγκατάστασης αποτελεί η μη εκπλήρωση των απαιτήσεων του λογισμικού για δικαιώματα ανάγνωσης και εγγραφής των υπολογιστών του σχολικού εργαστηρίου στον υποκατάλογο του εξυπηρετητή όπου βρίσκεται η βάση και τα αρχεία πολυμέσων. Στην περίπτωση που τα δικαιώματα αυτά δεν είναι ορισμένα, το λογισμικό αδυνατεί να εκτελεστεί, αφού ο οδηγός της Access αποτυγχάνει να δημιουργήσει προσωρινά αρχεία που είναι απαραίτητα για το «άνοιγμα» της βάσης.

Εμφάνιση μηνύματος «Σφάλμα στην εγκατάσταση του iKernel.exe

Το μήνυμα αυτό εμφανίζεται όταν εκτελείτε το πρόγραμμα εγκατάστασης είτε του κυρίως λογισμικού είτε των εργαλείων, χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η εγκατάσταση του προηγούμενου (πρέπει να έχει κλείσει το παράθυρο της εγκατάστασης στην μπάρα των WINDOWS).

Βεβαιωθείτε ότι έχει ολοκληρωθεί η εγκατάσταση του πρώτου προγράμματος πριν προχωρήσετε στην εκτέλεση του επόμενου.

9. Έλεγχος Καλής Λειτουργίας του Λογισμικού

Για την διαπίστωση της καλής λειτουργία του λογισμικού του Ηροδοτού, αρκεί η εκτέλεση του προγράμματος.

Αναφορές

- Ιστοσελίδα του EAITY για το Έργο ΠΗΝΕΛΟΠΗ

<http://odysseia.cti.gr/penelope/>

<http://odysseia.cti.gr/penelope/>

- Ιστοσελίδα του ΙΕΛ για το Έργο ΠΗΝΕΛΟΠΗ

<http://www.ilsp.gr/penelope.html>